

HUISHOUDELIJK REGLEMENT.

Vastgesteld op het Reorganisatie-Congres van 28 September 1902 te Zwolle en gewijzigd op het 10e Congres van 3, 4 en 5 April 1904 te Dordrecht, het 12e Congres van 15, 16 en 17 April 1906 te Utrecht en het 16e Congres van 27, 28 en 29 Maart 1910 te Leeuwarden.

I. VAN DE AFDEELINGEN EN HAAR LEDEN.

Art. 1. Heeft zich een afdeeling der Partij gevormd, of heeft een Kiesvereniging besloten zich als afdeeling te doen inschrijven, dan wordt daarvan schriftelijk kennis gegeven aan het Partijbestuur.

Deze kennisgeving is vergezeld van een opgave der bestuursleden en van een alphabetische lijst der leden met vermelding hunner adressen.

Art. 2. Iedere afdeeling is verplicht binnen vier weken na haar oprichting of aansluiting haar Huishoudelijk Reglement ter goedkeuring aan het Partijbestuur toe te zenden.

Indien een afdeeling haar Huishoudelijk Reglement wijzigt, dan zendt zij deze wijzigingen ter goedkeuring aan het Partijbestuur.

Het Huishoudelijk Reglement eener afdeeling, noch de daarin aangebrachte wijzigingen zijn geldig, alvorens zij de goedkeuring van het Partijbestuur hebben verworven. Indien het Partijbestuur weigert zijn goedkeuring aan een reglement of wijziging te hechten, kan de betrokken afdeeling zich beroepen op het eerstvolgend congres der Partij.

Art. 3. Geschorsten afdeelingen worden wel alle stukken, uitgaande van het Partijbestuur toegezonden, doch zij mogen niet deelnemen aan eenigerlei stemming in de Partij, noch voorstellen indienen ter behandeling op het congres.

Het congres, waarop het voorstel van het Partijbestuur tot haar royeering in behandeling zal komen, mogen zij door haar afgevaardigde(n) doen bijwonen. Deze afgevaardigde(n) heeft(hebben) het recht van discussie, uitsluitend over het voorstel tot royeering van haar afdeeling.

Wordt de schorsing door het congres opgeheven, dan treedt de afdeeling weder onmiddellijk in al haar rechten.

Art. 4. De afdeeling-secretarissen voeren de correspondentie met het Partijbestuur. Zij zenden vóór 1 Januari van elk jaar aan het Partijbestuur een verslag van den toestand en de werkzaamheden hunner afdeeling en aan het begin van ieder kalenderkwartaal een opgave van de namen en adressen der nieuw toegetreden leden in het voorafgaande kwartaal en opgave der leden, die in het afgelopen kwartaal de afdeeling hebben verlaten.

Art. 5. Afdeelingsleden, die zich vestigen op plaatsen, waar geen afdeeling bestaat, worden als verspreid lid ingeschreven; zij, die zich vestigen op plaatsen, waar een afdeeling bestaat, worden als leden dier afdeeling overgeschreven.

II. VAN DE VERSPREIDE LEDEN.

Art. 6. Verspreide leden geven bij verandering van woonplaats daarvan kennis aan den Partijsecretaris. Indien zij zich vestigen op een plaats,

waar een afdeeling is gevestigd, geeft de Partijsecretaris daarvan kennis aan den secretaris dier afdeeling, die hen als afdeelingslid inschrijft.

Art. 7. Verspreide leden, die handelen in strijd met de Statuten of met de besluiten van het congres, of die zonder door het Partijbestuur te beoordeelen geldige redenen, hunne verplichtingen ten aanzien der Partij niet nakomen, worden door het Partijbestuur geroyeerd, dat daarvan op het eerstvolgend congres mededeeling doet.

III. VAN DE STEDELIJKE FEDERATIES.

Art. 8. De stedelijke federaties zijn vrij in haar inwendige organisatie. Het bestuur der federatie bestaat uit gedelgeerden der afdeelingen. Dit bestuur heeft de leiding der algemeene propaganda (algemeene meetings, vlugschriften), in overleg met de afdeelingsbesturen. Het bepaalde in art. 2 van dit reglement is ook toepasselijk op de stedelijke federaties.

[Het 10e congres van 3, 4 en 5 April 1904 te Dordrecht, verving dit artikel door:

De stedelijke federaties zijn vrij in haar inwendige organisatie. Het bestuur der federatie bestaat uit:

- a. *een voorzitter, een secretaris en een penningmeester, elk in zijn functie, in een vergadering door de leden van alle afdeelingen, uit de leden te kiezen. De functionarissen kunnen tegelijk gedelegeerden zijn der afdeelingen, waartoe zij behooren;*
- b. *uit gedelegeerden der afdeelingen en wel zóó, dat minstens één lid van elke afdeelingsdelegatie tevens bestuurslid is van zijn afdeeling.*

Dit bestuur heeft de leiding der algemeene propaganda, d. i. van al wat tot de taak der S.D.A.P. in een gemeente behoort, en niet reeds door de betrokken afdeeling wordt gedaan, tenzij in gevallen waarin deze afdeeling een met redenen omkleed bezwaar aanvoert.

Bij eventueele geschillen beslist de vergadering van de leden van alle afdeelingen. Het bepaalde in art. van dit reglement is ook toepasselijk op de stedelijke federaties.]

[Het 12e congres van 15, 16 en 17 April 1906 te Utrecht verving vorenstaande door:

Elke afdeeling van een federatie regelt haar eigen propaganda.

Tot de taak der federatie behoort:

- a. *Al datgene, wat haar in de Statuten is opgedragen.*
- b. *Het uitgeven van algemeene manifesten.*
- c. *Het houden van algemeene stedelijke vergaderingen en cursussen.*
- d. *Het samenwerken met de jongeliedenvereniging.*
- e. *Hulp te verleen en aan die afdeelingen, welke dit vragen.*

Door de gemeenteraadsleden worden telken jare verantwoording afgelegd in een daartoe door de federatie uitgeschreven vergadering.

Tot de taak der federatie kan behooren:

- a. *Het innen der contributie.*
- b. *Het stellen der candidaten voor den Gemeenteraad.*
- c. *Het uitgeven van een orgaan.*
- d. *Het aangesloten zijn bij andere vereenigingen.*

Omtrent deze vier punten beslist het Huish. Reglement der federatie.

Het bestuur der federatie bestaat uit gedelegeerden der afdeelingen en

wel zoo, dat minstens één lid van elke afdeulingsdelegatie tevens bestuurslid van zijn afdeeling is.

Voorzitter en penningmeester kunnen of gekozen worden uit de leden in een vergadering van de leden van alle afdeelingen, of zoo het federatiereglement dit bepaalt, kunnen de gekozen gedelegeerden hun eigen dagelijksch bestuur kiezen.

In het eerste geval kunnen deze functionarissen tegelijk gedelegeerden hunner afdeeling zijn.]

[Het 16e congres van 27, 28 en 29 Maart 1910 te Leeuwarden verving vorenstaande door:

De stedelijke federaties stellen in overleg met het P.B. haar Huis-houdelijk Reglement vast. Dit Reglement omvat o.m. de samenstelling, de bevoegdheid en de taak van de federatie.]

Art. 9. Bij algemeene verkiezingen berust de leiding in handen van het bestuur der federatie, in overleg met de afdeulingsbesturen. Het stellen van candidaten geschiedt door een door het bestuur der federatie bijeen te roepen vergadering van de leden van alle afdeelingen, voor zoover de Kamerverkiezingen betreft, na gepleegd overleg met het Partijbestuur.

[Het 12e congres verving dit artikel door:

Bij verkiezingen berust de leiding in handen van de afdeulingsbesturen. Het stellen der candidaten voor Kamer en Staten geschiedt door de afdeelingen onder nadere goedkeuring van het P.B.]

Art. 10. Bij tusschentijdsche verkiezingen berust de leiding in handen van het bij de verkiezingen betrokken afdeulingsbestuur. Het stellen van den candidaat of de candidaten geschiedt door een ledenvergadering dezer afdeeling, na gepleegd overleg met het bestuur der federatie.

[Het 12e congres verving dit artikel door:

Voorstellen voor de federatievergaderingen kunnen slechts worden gedaan, of door het bestuur der federatie, of door een aangesloten afdeeling.]

Art. 11. Niemand mag door een afdeeling of stedelijke federatie der Partij candidaat gesteld worden voor lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, die niet minstens een jaar lid is der Partij.

IV. VAN DE DISTRICTSFEDERATIES.

Art. 12. De districtsfederaties zijn vrij in haar inwendige organisatie. Het bestuur der federatie bestaat uit gedelegeerden der afdeelingen. Dit bestuur heeft de leiding der algemeene propaganda (algemeene meetings, vlugschriften, enz.), in overleg met de afdeulingsbesturen. Het voor de afdeelingen bepaalde in art. 2 van dit reglement is ook van toepassing op de districtsfederaties.

[Het 12e congres verving dit artikel door:

Elke afdeeling regelt haar eigen propaganda.

Het bestuur der federatie bestaat uit gedelegeerden der afdeelingen.

Tot de taak der federatie behoort het regelen der propaganda in die deelen van het district, waar geen afdeelingen der Partij zijn, en bovendien al datgene, wat haar door Statuten en reglementen der Partij is opgedragen en wat in haar eigen reglement is vastgelegd.

Dit reglement wordt samengesteld op een vergadering van afgevaar-

digden van alle afdeelingen en door het referendum der aangesloten leden bekrachtigd.

[Het voor de afdeelingen bepaalde in art. 2 geldt ook voor de districts-federaties.]

Art. 13. Alles wat betreft het deelnemen aan verkiezingen voor gemeenteraden wordt door de betrokken afdeeling zelf geregeld en vastgesteld. Indien een gemeente uit meer dan één plaats bestaat, waarin afdeelingen gevestigd zijn, moet omtrent de gemeenteraadsverkiezingen overleg tusschen de betrokken afdeelingen plaats hebben.

Het definitief stellen van kandidaten voor den gemeenteraad geschiedt in dit geval op een vergadering van daartoe door de afdeelingen gekozen gedelegeerden.

[Het 12e congres verving dit artikel door:

Alles wat betreft het deelnemen aan verkiezingen voor gemeenteraden, wordt door de betrokken afdeeling zelf geregeld en vastgesteld.

Indien een gemeente uit meer dan een plaats bestaat, waar afdeelingen gevestigd zijn, geven bij de gemeenteraadsverkiezingen die afdeelingen namen van voorloopige kandidaten op, welke samen een groslijst vormen.

Op de vergaderingen dier afdeelingen wordt over de groslijst gestemd. Leden, die de vergadering niet bezoeken, kunnen schriftelijk vóór of op die vergaderingen hun stem uitbrengen. Het aantal stemmen, dat ieder der voorloopige kandidaten op zich vereenigt, wordt opgeteld. Hij, die het grootst aantal stemmen krijgt, is de definitieve candidaat. Een plaatsvervanger wordt op dezelfde manier en tegelijkertijd gekozen.]

Art. 14. Indien de kiesdistricten voor de Provinciale Staten op andere wijze zijn samengesteld dan die voor de Tweede Kamer, heeft het stellen van kandidaten plaats en wordt de verkiezingsactie geregeld door de afdeelingen in zulk een district onafhankelijk van de districtsfederatie, waartoe zij behooren.

Art. 15. Bij de verkiezing voor de Tweede Kamer wordt de verkiezingsactie geregeld en vastgesteld door het districtsbestuur in overleg met de afdeelsbesturen. Het definitief stellen van kandidaten voor de Tweede Kamer geschiedt op een vergadering van daartoe door de afdeeling gekozen gedelegeerden.

[Het 12e congres verving dit artikel door:

Bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer geschiedt het stellen van kandidaten op dezelfde wijze als bij art. 13 bepaald voor gemeenten bestaande uit meer dan één afdeeling.

Het 12e congres voegde aan dit artikel toe:

Bij verkiezingen kan door de gezamenlijke partijafdeelingen worden samengewerkt met andere vereenigingen in het district, mits de leiding van de verkiezing berusten blijft bij de organisatie der Partij.]

Art. 16. Het bepaalde in art. 11 van dit reglement is ook van toepassing bij het stellen van kandidaten door de districten.

V. VAN HET CONGRES.

Art. 17. Op het congres, bedoeld in art. 10 al. 2 der Statuten, wordt behalve hetgeen in dat artikel is voorgeschreven :

- a. aangewezen de plaats, waar het volgende congres zal gehouden worden;
- b. de commissie benoemd voor beslechting van geschillen tusschen de redactie van het Partijorgaan en inzenders;
- c. de hoofdredacteur van het Partijorgaan benoemd.

Art. 18. Voorstellen ter behandeling op het congres kunnen ingediend worden door de afdeelingen, het Partijbestuur, de Kamerfractie en de Vereeniging van Soc.-Dem. Gemeenteraadsleden. Ieder verspreid lid heeft het recht bij een afdeeling zijner keuze een voorstel of voorstellen voor het congres in te dienen. Hij heeft het recht deze voorstellen mondeling ter afdeelingsvergadering toe te lichten.

Art. 19. Alle voorstellen moeten minstens 8 weken vóór het congres schriftelijk worden ingezonden bij den Partijsecretaris. Zij worden minstens 6 weken vóór het congres in het Partijorgaan gepubliceerd.

Amendementen op deze voorstellen kunnen door alle in art. 18 van dit reglement genoemden worden ingediend, uiterlijk vier weken voor het congres. Ook op het congres kunnen door de daartoe bevoegden amendementen worden ingediend. Alle voorstellen, zoowel als alle amendementen moeten door minstens drie afdeelingen worden ondersteund, om in behandeling te kunnen worden genomen. Indien een voorstel of amendement in behandeling genomen wordt, geeft de voorzitter aan den voorsteller het eerst het woord.

Art. 20. Door den Partijsecretaris worden alle ingediende voorstellen met de daarbij behorende amendementen, benevens alle andere punten, die volgens de Statuten of Huishoudelijk Reglement op het congres behandeld moeten worden, vereenigd in een beschrijvingsbrief, waaraan wordt toegevoegd het jaarverslag en financieel verslag van den Partijsecretaris, met inbegrip van dat van den Brochurehandel, het rapport van de Commissie van Contrôle, het verslag van de Kamerfractie en zoo noodig van de Commissie voor beslechting van geschillen tusschen de redactie van het Partijorgaan en inzenders.

Deze beschrijvingsbrief wordt minstens 3 weken voor het congres in het Partijorgaan gepubliceerd en wordt toegezonden aan de afgevaardigden en aan allen, wien naar het oordeel van het Partijbestuur er een gezonden moet worden.

Art. 21. Iedere afdeeling heeft het recht ten hoogste zooveel afgevaardigden te zenden, als zij stemmen uitbrengt. De afgevaardigden moeten gekozen zijn in een huishoudelijke vergadering der afdeeling, minstens 8 dagen voor het congres. Zoodra de afgevaardigden gekozen zijn, geeft de afdeelingssecretaris daarvan bericht aan den Partijsecretaris. Elke afgevaardigde moet voorzien zijn van een geloofsbrief, waarvan het formulier door het Partijbestuur wordt verstrekt.

Art. 22. Iedere afdeeling van 6 tot en met 25 leden brengt één stem uit op het congres; van 26 tot en met 50 leden twee stemmen, van 51 tot en met 100 leden 3 stemmen en zoo vervolgens voor iedere 50 leden of gedeelte daarvan één stem.

Over maatregelen van orde wordt hoofdelijk gestemd.

Over personen wordt schriftelijk, over zaken mondeling gestemd.

Bij eerste stemming over personen beslist de volstrekte meerderheid der uitgebrachte stemmen. Wanneer bij eerste stemming over personen niet het vereischte aantal de volstrekte meerderheid heeft verkregen, heeft een herstemming plaats tusschen diegenen van de niet-gekozenen, die de meeste stemmen op zich hebben vereenigd en wel, zoo mogelijk, tusschen het dubbeltal van de personen, die nog gekozen moeten worden. Bij herstemming zijn steeds zij gekozen, die de meeste stemmen op zich vereenigen; bij staking van stemmen beslist het lot. Bij stemming over zaken beslist de eenvoudige meerderheid; bij staking van stemmen wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.
